

Trygg och modern vård. På dina villkor.

LIBERALERNAS VALPLATTFORM FÖR
SJUKVÅRDEN I STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING
2018

Trygg och modern vård. På dina villkor.

Hälsa är en frihetsfråga. Liberalernas politik för hälso- och sjukvården syftar till att alla ska ges möjlighet till en så god hälsa som möjligt – både fysiskt och psykiskt. Vi tycker att morgondagens sjukvård behöver ges på nya sätt, på patientens villkor. Vi vill stärka patientens ställning och säkerställa en jämlik vård i hela vår region.

En trygg och modern vård är organiserad utifrån patientens behov och fokuserar på kvalitet och resultat för varje enskild person. Den tar vara på den skickliga vårdpersonalens kompetens och ger dem goda arbetsvillkor och attraktiva arbetsplatser.

Ingen ska behöva vänta onödigt länge på behandling eller få sin sjukdom förvärrad av orimliga väntetider. Och alla ska ha möjlighet att själv välja vårdgivare.

I den moderna vården ska alla som vill kunna ta kontakt med vården även digitalt för att enklare nå vården oavsett vart man befinner sig. Hela sjukvården ska erbjuda digitala tjänster. Smarta e-tjänster ger patienten tillgång till sina journaluppgifter och gör det enkelt kan boka tid på vårdcentralen. Vårdpersonalen ska ha den bästa tekniken för en säkrare vård och en bättre digital arbetsmiljö fri från onödig stress och pappersarbete.

Hälso- och sjukvården måste utvecklas och förändras för att möta behoven i vår växande region. Liberalerna presenterar här vår reformagenda för mandatperioden 2018–2022.

1. Nära vård i hela länet: fast husläkare, trygghet för äldre

Husläkarmottagningarna och vårdcentralerna ska vara navet i stockholmarnas sjukvård. Alla ska ha tillgång till en god primärvård, BVC och barn- och ungdomsmedicinska mottagningar i hela länet. Även om digitala vårdtjänster underlättar måste alla ha möjlighet att enkelt göra fysiska vårdbesök vid behov. "Vita fläckar" får inte förekomma och den nära vården behöver byggas ut när länet fortsätter växa i rekordfart. Det behövs en genomgripande reform för att stärka primärvårdens roll, förbättra kontinuiteten för patienterna, ge vården förutsättningar att arbeta mer effektivt och göra vården mer jämlik.

Alltför många saknar en fast läkarkontakt. Bara 40 procent av svenskarna har en fast läkare (Novus). Även andra mätningar pekar på att Sverige ligger sämre till än andra länder. I Sverige har andelen äldre som upplever sig ha en fast läkarkontakt minskat från 67 till 60 procent sedan 2014. Stockholms län är bäst i Sverige med 76 procent, men det är fortfarande alldeles för lågt. (vårdanalys)

För en äldre patient med många olika vårdkontakter måste samordningen fungera. När en äldre person behöver hemsjukvård och hemtjänst kan det bli mycket onödigt "spring" och att problem "faller mellan stolarna". Äldre berövas ofta sin valfrihet och självständighet vid sjukdom.

Åldrande är den största riskfaktorn för att drabbas av sjukdom. År 2030 beräknas antalet medborgare över 80 år ha ökat med 65 procent. Den särskilda äldrevården - geriatriken - ska byggas ut och patienten ska ha möjlighet att välja vård.

LIBERALERNAS FÖRSLAG

Primärvårdsstrategi: Nära vård för alla i Stockholms län

Alla i länet ska ha tillgång till primärvård inom rimligt avstånd för kontakt med läkare, sjuksköterska, barnmorska, psykolog m fl. En primärvårdsstrategi ska ha mål för hur långt invånarna maximalt ska ha till sin närmaste vårdcentral, BVC eller barn- och ungdomsmedicinsk mottagning. Nya mottagningar ska tillkomma genom att vi förenklar för mindre vårdgivare, eller genom att landstinget självt etablerar vårdverksamheter på platser där behoven växer eller där det idag saknas nära vård.

Fast husläkare

Alla som vill ska få lista sig hos en namngiven, fast husläkare som har helhetsansvaret för sin patient, fungerar som en samordnare i vården och har ett team med viktiga kompetenser omkring sig, som distriktssjuksköterska, psykolog med flera. När patienterna får lista sig hos namngivna läkare ska det gå att sätta ett tak för antalet listade patienter, för en rimlig arbetssituation och förutsättningar att utföra sitt uppdrag ordentligt för alla patienter.

Fler husläkare

Sverige behöver fler specialister i allmänmedicin, husläkare. I SLL har vi utökat antalet ST-platser från 510 till 572 sedan 2014. Under nästa mandatperiod ska vi fortsätta utbyggnaden av sådana utbildningstjänster för nya specialister i allmänmedicin. Andra specialister ska ges möjlighet att vidareutbilda sig till inom allmänmedicin.

Utbyggd äldrevård/geriatrik

Geriatriken ska byggas ut kraftigt. Sollentuna sjukhus får 150 geriatriska vårdplatser i nya vårdmiljöer. 60 vårdplatser behålls i Danderyd. Därutöver vill vi att ytterligare 150 vårdplatser skapas de närmaste åren, framför allt i södra länsdelen. Det kan ske i privat regi, genom att landstinget bygger ut sin egen verksamhet, i Huddinge och Södertälje, eller öppnar nya verksamheter. Vårdval införs så att den enskilde får rätt att välja vårdgivare även inom geriatriken – och så att olika aktörer, företag och idéburna organisationer som uppfyller kvalitetskraven välkomnas att starta ytterligare geriatrisk vård.

Sammanhållen seniorvård med vårdval

Samla äldres sjukvård och omsorg – husläkare, hemtjänst, hemsjukvård och geriatrik mm – i en sammanhållen vårdmodell oavsett om det är kommunen eller landstinget som är ansvarig. En äldre patient ska kunna välja en vårdgivare som får hålla samman vård och omsorgsinsatserna. En sådan valfrihet är en extra viktig möjlighet för äldre där vård och omsorg är en stor del av vardagen.

2. Modernisera vården

Hälso- och sjukvården är en av samhällets mest avancerade och teknikintensiva verksamheter. Men trots medicinteknik i världsklass har vi fortfarande IT-system i bottenklass. Många medarbetare i vården vittnar om ett virrvarr av långsamma och ålderdomliga IT-system, som kräver flera inloggningar och att man tvingas skriva in samma information flera gånger. Personsökare och faxar är vanligare än surfplattor och digitala beslutsstöd. Administration och dålig teknik skapar stress och slukar oerhört mycket tid för sjuksköterskor, läkare och annan vårdpersonal. Och för patienterna har det varit nästintill omöjligt att få kontakt med vården på nätet, ta del av information av sin egen vård eller själv bidra med data till sin egen vård. Detta vill Liberalerna ändra på genom ett samlat digitaliseringslyft.

Nya sätt att arbeta och möta patienterna är inte minst ett sätt att individualisera vården, så att man med teknikens hjälp kan behövsanpassa mötet med vården utifrån person och situation. I Stockholm görs nu viktiga investeringar i framtidens digitala infrastruktur och det arbetet ska fortsätta genom att landstinget säkerställer att uppdrag och ersättningsmodeller stimulerar ett utvecklingsorienterat arbetssätt där innovationer inom behandling, organisation och tillämpad vård ska främjas. Vårdens medarbetare ska ha mandat, medel och organisatoriskt stöd för att utveckla och innovera sin vardag.

LIBERALERNAS FÖRSLAG

Digital vårdgaranti – vårdgivare ska åläggas att erbjuda en lika bra digital tillgänglighet som fysisk, där patienten utifrån situation och önskemål själv ska kunna välja att konsultera vården med en e-tjänst, telefon, video eller vanligt fysiskt besök. Möjligheten till behandling via nätet ska byggas ut, och digitala vårdmöten bli en naturlig del av hela vårdutbudet.

Digital arbetsmiljösatning – vårdpersonalen ska ges de bästa digitala verktygen för att rädda liv, därför behövs ett grundläggande tekniskt skifte av hela vårdens IT-miljö. Under mandatperioden ska en ny vårdinformationsmiljö införas som blir en digital samverkansplattform mellan vården, patienterna och forskningen.

Digitalt kompetenslyft – medarbetarna behöver få kunskap och självförtroende att hantera de nya tekniska verktygen. Inför övergången till en ny informationsmiljö ska all vårdpersonal utbildas i både de tekniska systemen och i metodiken att möta patienten digitalt.

Digital omställningsfond – nationella incitamentsmedel behöver matcha huvudmännens för att påskynda utvecklingen och stimulera landsting, regioner och kommuner att investera i den digitala omställningen och ta bort dagens regionala ojämlikheter. Landstinget ska erbjuda stimulansmedel för att underlätta och påskynda vårdgivarnas införande av digitala vårdtjänster.

Mindre byråkrati, mer vård – ett gemensamt arbete mellan huvudmän och myndigheter måste initieras för att samlat se över vårdens regelbörda i syfte att ensa, rensa och modernisera lagar, avtal och regelverk för att minimera administrativt krångel.

3. Kapa köer och bejaka mångfald

Väntetiderna till vård har ökat kraftigt i Sverige på senare år. Den rödgröna regeringen har avskaffat kömiljarden och motarbetar privata vårdgivare.

Tillgängligheten är generellt god inom Stockholms läns sjukvård, framför allt till specialistvård. 90-95 procent av patienterna får vård inom vårdgarantin. Det är bäst i landet, till stor del tack vare vårdvalen och privata vårdgivare. Fler aktörer i vården ger patienter valfrihet, och vård i tid genom ökat vårdutbud och nya idéer, samtidigt som vårdpersonal får fler möjliga arbetsgivare. Det är en frihetsfråga att få vård i tid. Stora satsningar och andra insatser har gjorts bl.a. på Karolinska universitetssjukhuset för att korta köerna, som halverats mellan hösten 2017 och våren 2018.

Korta väntetider är allra viktigast vid akut vård. Redan görs hälften av alla akuta besök på närakuter och husläkarnas jourmottagningar. På intensivakuten på Karolinska Solna tas de allra svårast sjuka och skadade tas om hand - en helt ny vårdform som ska följas upp och anpassas efter behoven.

Långsiktigt är det viktigt att fortsätta modernisera sjukvården. Vård ska utföras på rätt nivå - det högspecialiserade universitetssjukhuset, akutsjukhusen, öppen specialistvård (inte minst inom vårdval), primärvården eller sjukvårdsrådgivningen på telefon och digitalt.

LIBERALERNAS FÖRSLAG

Ny modern kömiljard

Tydliga ekonomiska incitament för vårdgivarna ska ge patienterna vård i tid. På nationell nivå förespråkar Liberalerna en modern kömiljard, som premierar tillgänglighet i hela vårdkedjan inklusive nybesök, återbesök och rehabilitering. I landstinget blir kökortningspengar en viktig del av de nya sjukhusavtal som ska tecknas inför 2020.

Fler närakuter

De nio nya närakuterna för barn och vuxna ska de närmaste åren bli 12, nära människorna i länet.

Fler vårdval och privata vårdgivare

Nya vårdval ska införas där det är möjligt. Äldres specialiserade sjukvård, geriatriken, väntar närmast. Mer kirurgi kan flytta ut från storsjukhusen. Valfriheten inom psykiatrin ska utvecklas. Vårdvalen ska ses över kontinuerligt och justeras för att få de bästa förutsättningarna för vården och patienterna.

Rädda hotad valfrihet

Höstens val blir avgörande för människornas möjlighet att välja vård. Exempelvis har Socialdemokraterna sagt sig vilja avskaffa vårdval gynekologi. Kvinnors rätt att välja vård ska värnas!

Förläng avtalet med S:t Görans

Under nästa mandatperiod löper avtalet med Capio S:t Görans sjukhus ut. Vi vill vara tydliga med att vi vill använda möjligheten att förlänga avtalet så att verksamheten kan fortsätta på samma framgångsrika sätt. Detta står i stark kontrast till dem som vill hindra privata aktörer från att verka i sjukvården.

4. Bättre villkor för sjuksköterskor

Fler sjuksköterskor och framför allt specialistsjuksköterskor är det enskilt viktigaste för att lösa sjukvårdens största problem och se till att sjukhusen kan öppna sina stängda vårdplatser.

Villkoren för sjuksköterskor måste förändras. Möjligheten att utbilda sig till specialist måste stärkas, löneutvecklingen måste förbättras så att det lönar sig att utvecklas i sitt yrke och att bidra till verksamhetens utveckling. Och arbetsuppgifterna måste utvecklas så att sjuksköterskornas tid frigörs från arbetsuppgifter som andra, utan sjuksköterskornas utbildning, kan utföra.

Utbildning, erfarenhet och ansvar ska löna sig - även i yrken med många kvinnor i offentlig sektor. Sjuksköterskor måste få möjlighet att göra karriär, och få en god löneutveckling. Arbetsgivarna och framför allt sjukhusen som arbetsgivare måste arbeta med kompetensmodeller där utbildningsnivå, år i yrket och ansvar på arbetsplatsen ger utdelning i lönekuvertet.

LIBERALERNAS FÖRSLAG

Högre löner och mer kvar i plånboken

Vi vill förstärka löneutvecklingen och den individuella lönesättningen. Liberalerna vill genomföra en lokal lönesatsning på sjuksköterskor, framförallt inom akutsjukhusens dygnet runt-verksamheter. Liberalerna föreslår också en nationell satsning på "förstasjuksköterskor", karriärtjänster enligt samma princip som lärarlönesatsningen, som en satsning på specialistsjuksköterskor.

Fler privata vårdgivare

Vi kommer att fortsätta bejaka mångfald bland vårdgivare även för personalens skull. Det ger fler arbetsgivare och därmed ökad frihet.

Specialistutbildning för sjuksköterskor

Inför en tydlig modell för specialistutbildning inom ramen för sjuksköterskors anställning. Det finns möjlighet redan idag inom vissa områden, t ex för neonatalsjuksköterskor. Vi vill brett inrätta utbildningstjänster för blivande specialistsjuksköterskor, jämförbara med läkarnas ST-tjänster.

Låt sjuksköterskor använda sin kompetens - fler undersköterskor och vårdbiträden

Sjuksköterskorna har blivit fler men arbetar ofta delvis med fel saker, som inte kräver deras fleråriga högskolekompetens. Vi vill se fler undersköterskor och vårdbiträden, och ställa krav på sjukhusledning och chefer att säkerställa att sjuksköterskornas kompetens används fullt ut.

5. Stärk den psykiska hälsan

Psykisk ohälsa är ett stort samhällsproblem, som orsakar omkring hälften av alla sjukskrivningar. Prognosen för återgång i arbete är väsentligt sämre än för andra diagnoser. Bland unga är den psykiska ohälsan ett utbrett problem, för många i mindre allvarlig form men alltför många drabbas av självmordstankar. Många äldre drabbas av depression eller lider av nedstämdhet.

Social isolering är ytterligare ett problem, som kan leda till såväl fysisk som psykisk ohälsa och ökar risken att dö i förtid. Var fjärde människa som dör på sjukhus dör ensam. Det kan vi inte acceptera.

De psykosociala besöken i primärvården har ökat kraftigt. En ny vårdform, första linjens psykiatri för unga upp till 18 år, har på kort tid startat på ett 40-tal vårdcentraler och barn- och ungdomsmedicinska mottagningar. Denna utbyggnad ska fortsätta med psykologer, kuratorer och samtalsstöd.

LIBERALERNAS FÖRSLAG

Bryt den ofrivilliga ensamheten - ingen ska behöva dö ensam

Vi vill starta ett nära samarbete mellan primärvården, kommunala omsorgen och civilsamhället för att skapa förutsättningar att bryta ensamhet. Husläkarmottagningarna ska ges möjlighet att samverka med andra aktörer för att minska ensamhetsproblemen och stärka hälsan. Vi vill också ställa krav på att sjukvården organiseras så att ingen behöver dö utan mänsklig närvaro i rummet.

Bygg ut psykiatrin

Det är viktigt att den som blir sjuk kan känna sig trygg med att det finns en vårdplats när det behövs. Därför pågår en utbyggnad av psykiatrin, t ex öppnar tio platser inom barn- och ungdomspsykiatrin i oktober 2018. I vuxenpsykiatrin, utökas vården i Nacka och Huddinge. Fram till 2026 behöver cirka 190 nya vårdplatser tillkomma.

Psykisk hälsovård på varje vårdcentral

Första linjens psykiatri med behandling av psykologer i primärvården ska byggas ut och säkerställas i hela länet.

Unga ska inte behöva må dåligt

För att undvika att barn och unga drabbas av psykisk ohälsa behöver de verktyg för att hantera tuffa situationer i livet. Därmed minskar risken att de halkar efter i skolan för att de mår dåligt. Liberalerna vill att landstinget och länets kommuner ska samverka för att psykisk hälsa förs in på skolschemat, för att öka kunskapen och medvetenheten om psykisk ohälsa. Digitala tjänster och nätbaserad behandling ska byggas ut för att målgruppsanpassa vårdutbudet och sänka tröskeln till vård och behandling.

Psykiatri på patientens villkor

Delaktighet och respekt ska prägla psykiatrin. Självvald inläggning ska byggas ut så att patienter kan växla mellan hemmet och vård på klinik utifrån sina behov. Personer med akut psykisk sjukdom, t ex självmordsrisk, ska mötas av vård, inte av polis. Därför ska vi utöka den framgångsrika "psykiatriambulansen". Barn och unga som är patienter i BUP ska garanteras en fast vårdkontakt.